Gjersjøelva 2014

Generelt

Fiskesesongen i Gjersjøelva ble svak for 2014. Dette skyltes det fine været som var over Østlandet, helt fra våren og til månedsskiftet september/oktober. Vannstanden var for liten til oppgang av fisk. Den store oppgangen kom først etter at fredningen i elva trådte i kraft. Tiltak for bedre forhold både for fisk og fiskere ble gjennomført.

Dugnad

Den 10. og 12. mai ble det gjennomført dugnad i den del av elva hvor anadrom fisk (sjøørret og laks) går opp. Fem medlemmer ryddet bort skrot og søppel samt trær som hadde blåst overende i og langs nedre del av elva den første dagen, mens samme antall medlemmer gjorde forholdene bedre for fremkommelighet for fiskere og fisk i elvas øvre del 12. mai. Den 12. mai fulgte en journalist fra ØB arbeidet, og en artikkel over to sider ble OJFF til del i avisa. En fiskeentusiast på 10 år deltok også i dugnaden.

Fra dugnadene – 10 åringen Mathias midt på det høyre bildet

Den 12. mai bidro åttende trinn på Helleraten skole dugnad i elva og samlet inn mye søppel som ble kjørt bort ifm. oppryddingen langs fylkes-/riksveien i midten av mai. Deltakelse fra skolen var ledd i et prosjekt om vann og vannkvalitet i Kolbotnvannet, Gjersjøen og Gjersjøelva. Tidligere på dagen hadde Harald Lundstedt og Trygve Solstad besøkt åttende trinn på skolen og fortalt om hhv. historien om Ljansbruket med tilknytning til elva og fiskekultiveringen som OJFF står for.

Hellerasten skole ved elva og Harald Lundstedt forteller om Ljansbruket

Fiskeforbedrings tiltak

Den 20. august ble det gjennomført tiltak i elvas midtre parti for å gjøre forholdene for sjøørret og laks bedre. Store runde steiner ble fraktet til elvekanten og senere plassert ut foran to brekk i elva. Dette ble gjennomført av Reiersen entreprenør firma med lastebil og gravemaskin. Steinene skal gi hvileplasser for fisken samt hindre avleiring av elvekanten. Gytegrus som var lagt ut året før, ble bedre plassert i elva ved ett av brekkene.

Utlegging av stein i elva og bedre fordeling av gytegrus

Fiskesesongen

Den varme sommeren og lite nedbør gjorde at forholdene for oppgang av fisk var så å si fraværende i fiskeperioden i elva. Etter at fredningen trådte i kraft 1. oktober, har sjøørret,

men også laks, gått opp i elva for å gyte. Dette skjedde i perioden 7. – 12. oktober da det kom ca. 200 mm nedbør i nedslagsfeltet for elva. Det er observert stor og fin fisk mange steder, men elvas store vannstand har gjort observasjon vanskelig. Derfor er status for de anadrom laksebestandene usikker. Ordningen med delt fiskesesong, som har vært praktisert siden 2008, har for så vidt fungert godt, men det vil bli søkt om å fiske halve oktober måned ved neste oppdatering av fisketider i elva.

Fangstresultatet ble mye mindre enn de fem foregående årene, og bestod av bare sjøørret. Totalt ble det fisket sju sjøørreter. Av disse ble seks satt ut igjen, særlig hunfisk og fisk litt over minstemål. Den største sjøørreten som ble fanget, var ca. 1 kg. Det ble også fisket en del gjedder og abbor, noe som er gunstig for yngelen og ledd i kultiveringsarbeidet med å bevare flest mulig anadrom fisk i elva. Til sammen seks gjedder ble fisket.

Største fisk, en sjøørret på 46 cm (t.v.) og fang og slipp av en sjøørret på 35 cm.

Spesielt fiske

Fylkesmannen ved Miljøavdelingen har gitt Anders Hjemmen tillatelse til å fiske i Gjersjøelva fra midten av november og ut året. Prosjektet går ut på og prøvefiske for å fastslå bestanden til anadrom laksefisk i elva, samt se om det er oppdrettslaks. Det er konstatert oppdrettslaks i Oslofjorden i år. Disse har en bestemt vekt og lengde som antyder utslipp fra en og samme merd. All oppfisket fisk, bortsett fra oppdrettslaks, gjedde og abbor, vil skånsomt bli satt ut igjen etter at skjellprøve, måling, fastslå kondisjon, etc. er gjort. Det vil bli fisket med utstyr som har mothaken nedklemt, og fisket vil være så skånsomt som mulig.

A Hjemmen har gjennomgått Grong videregående skole og lært og praktisert fiskeforvaltning, spesielt hvor fisk skal behandles og settes ut igjen. Han vil også ha med en medhjelper ved navn Sander Engeland. Etter prøvefiske vil det bli utarbeidet en rapport som vil bli tilgjengelig for Fylkesmannen, kommunen og OJFF.

Hittil har fisket ikke gitt det forventede resultat, men fiskerne har vært borti fisk og mistet bl.a. en laks på ca. 2-2,5 kg.

Anders og Sander med spesiell fiske i Gjersjøelva

Forvalting og administrering av fisket

Det er OJFF ved Fiskeutvalget som tilrettelegger forholdene i elva og organiserer fisket. Et nært samarbeid med andre interessepartnere, som grunneiere, Oppegård kommune, Oppegård båtforening, sag- og museumsgruppa i Gjersjøelva natur- og kulturpark, Akershus Jeger- og fiskerforening og Naturvernforbundet i Oppegård, foregår gjennom Gjersjøelvprosjektet med regelmessige møter. Også Miljøavdelingen hos Fylkesmannen holdes orientert om tiltak som gjøres i elva, fordi det er midler fra Fylkesmannen som har gjort utlegging av gytegrus og hvilesteiner samt oppmerking mulig.

I tillegg til private grunneiere så er det kun medlemmer av OJFF som får utstedt fiskekort. Gjennomsnittstallet har ligget på 20-25 de siste årene, og mange av fiskerne bor ikke i Oppegård kommune. Ordningen med OJFF som tilrettelegger og organisator, gir noe økt rekruttering, penger i kassa og attraktive fisketilbud til egne medlemmer. Det er viktig at beskatningen av fisket holdes på et forsvarlig nivå, og at det foregår i kontrollerte former med fiskekort og fiskeregler/redskapsbruk. Uttak av fisk de siste årene har vært forsvarlig, sett i forhold til antall fisk som er sett på gyteplassene senhøstes.

Gytegrusen som ble lagt ut i elvas øverste deler i 2007 og 2008 og i elvas midtre og nedre deler i 2013, synes å fungere godt. Det er hovedsakelig her gyteleken foregår. På alle disse plassene ble det observert fisk i gyte-lek, til dels store sjøørreter og lakser. Dette skaper ringvirkninger for sjøørret og laks, og som kommer hele Indre Oslofjord til gode.

Åpent fiske i Gjersjøelva

I alt 27 barn/ungdom og 14 voksne deltok i Åpent fiske i Gjersjøelva søndag 21. september. OJFF ved Fiskeutvalget stod for arrangementet. Iveren til å fiske blant deltakerne var stor, og det ble tatt sjøørreter over og under minstemål. Den største fisken målte 46 cm med en vekt på ca. 0,7-0,8 kg. Alle barna ble premiert med en fiskestang hver og hyllet under premieutdelingen.

Glade deltakere i Åpent fiske i Gjersjøelva

Fremtid

Det som må planlegges og gjennomføres i samarbeid med kommunen i Gjersjøelva, er å lage en vannventil i demningen ovenfor bilverkstedet. Da kan vann tappes ut fra Nydammen, når det trengs, slik som når vannstanden er for liten for fisk samt for å forsyne oppgangssaga med nok vann for saging. OJFF vil søke om endrede fisketider når ny periode vil bli innført av Fylkesmannen. Hvis sesongen forlenges til 15. oktober, vil en utfra erfaring de siste årene, kunne oppleve en bedre fiskesesong, uten at det vil påvirke gytebestanden i elva nevneverdig.

For Fiskeutvalget

Trygve Solstad (sign)